

JOOMLA, WORDPRESS VA DRUPAL CMS LARINING ASOSIY FUNKSIYALARI

Mamatqodirov Mahammadali

Farg'ona davlat universiteti,

Axborot texnologiyalari kafedrası katta o'qituvchisi

Saidjamolova Begimoy Muhammadjon qizi

Farg'ona Davlat Unversiteti 3-kurs talabasi

saidjamolovab@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola yetakchi kontentni boshqarish tizimlari (CMS) bo'lgan Joomla, WordPress va Drupalning asosiy funksiyalarini o'rganadi. Foydalanuvchilarga qaysi platforma ularning maxsus ehtiyojlari va loyiha talablariga eng mos kelishini tushunishga yordam berish uchun ularning kuchli va zaif tomonlari, asosiy xususiyatlari haqida umumiy ma'lumot berishga qaratilgan. Taqqoslash kontentni boshqarish, foydalanuvchi nazorati, dizayn variantlari va asoslangan qaror qabul qilishni osonlashtirish uchun mavjud kengaytmalar kabi jihatlarni qamrab oladi..

Abstract: This article explores the core functionalities of Joomla, WordPress, and Drupal, three leading Content Management Systems (CMS). It aims to provide an overview of their strengths, weaknesses, and key features, helping users understand which platform best suits their specific needs and project requirements. The comparison covers aspects like content management, user control, design options, and available extensions to facilitate informed decision-making.

Kalit so'zlar: CMS, Joomla, WordPress, Drupal, kontentni boshqarish tizimi, veb-sayt, platforma

Keywords: CMS, Joomla, WordPress, Drupal, content management system, website, platform

Kirish: CMS nima va nima uchun ular muhim?

Bugungi raqamli dunyoda veb-saytlar har qanday biznes yoki tashkilot uchun muhim vositadir. Kontentni boshqarish tizimi (CMS) veb-sayt yaratish va boshqarishni osonlashtiradigan dasturiy ta'minotdir. CMSsiz veb-sayt yaratish va yangilash uchun dasturlash tillarini bilish talab etiladi. CMS esa bu jarayonni soddalashtirib, har kimga veb-sayt yaratish va boshqarish imkoniyatini beradi.

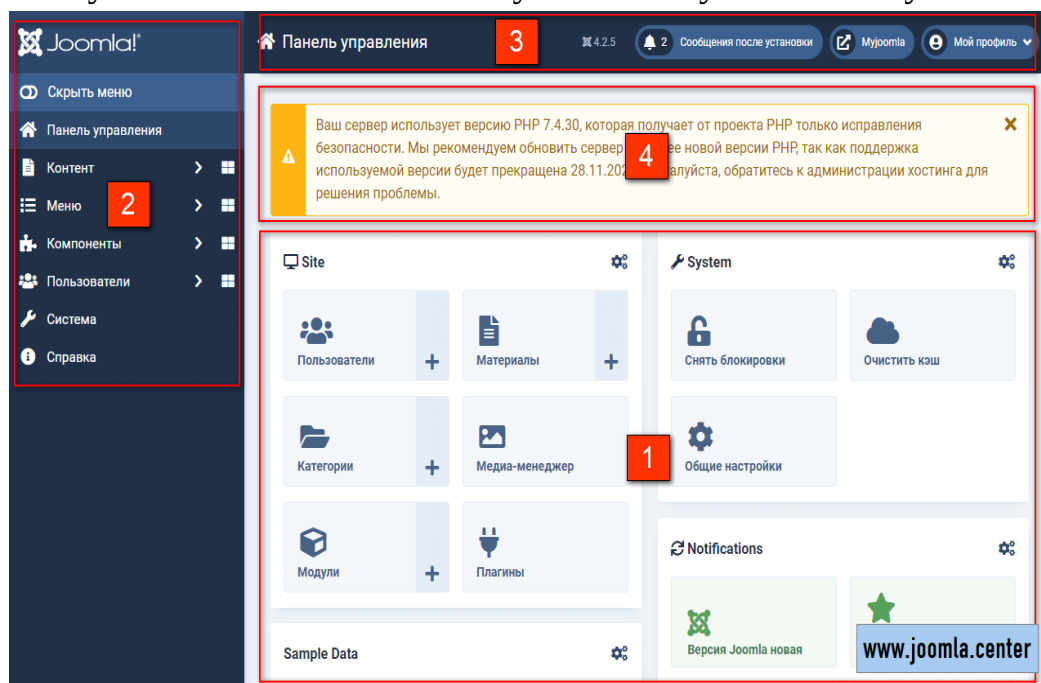
1-rasm CMS logotiplari kollaji.

CMSlarning roli va ahamiyatini ta’kidlash

CMS veb-sayt egalariga kontentni yaratish, tahrirlash va nashr qilish imkoniyatini beradi. Bundan tashqari, CMS dizaynni sozlash, foydalanuvchilarni boshqarish va turli xil kengaytmalarni o’rnatish imkoniyatini ham beradi. CMSning afzalliklari quyidagilardan iborat: foydalanish qulayligi, vaqtni tejash, xarajatlarni kamaytirish va SEO optimallashtirish.

Joomla: Afzalliklari, kamchiliklari va asosiy funksiyalari

Joomla - bu ochiq kodli va bepul CMS bo’lib, turli xil veb-saytlarni yaratish uchun ishlatilishi mumkin. Joomla moslashuvchanligi va kengaytirilish imkoniyatlari bilan mashhur. Joomla yordamida murakkab veb-saytlar va onlayn-do’konlar yaratish mumkin.

2-rasm. Joomla boshqaruv paneli.

Moslashuvchanlik va kengaytirilish imkoniyatlari

Joomla turli xil kengaytmalarni qo'llab-quvvatlaydi, bu esa veb-sayt funksionalligini kengaytirish imkoniyatini beradi. Joomla shuningdek, turli xil dizayn shablonlarini qo'llab-quvvatlaydi, bu esa veb-saytning tashqi ko'rinishini sozlash imkoniyatini beradi.

WordPress: Afzalliklari, kamchiliklari va asosiy funksiyalari

WordPress - bu dunyodagi eng mashhur CMS bo'lib, bloglar va veb-saytlar yaratish uchun ishlatiladi. WordPress foydalanish qulayligi va SEO optimallashtirish imkoniyatlari bilan mashhur. WordPress yordamida oddiy bloglardan tortib murakkab veb-saytlarga qadar yaratish mumkin.

Qulaylik va SEO optimallashtirish imkoniyatlari

WordPress juda ko'p sonli plaginlar va mavzularni taklif etadi. Bu esa veb-saytning funksionalligini kengaytirish va dizaynini sozlash imkoniyatini beradi. WordPress shuningdek, SEO uchun optimallashtirilgan bo'lib, veb-saytning qidiruv tizimlaridagi o'rnini yaxshilashga yordam beradi.

Drupal: Afzalliklari, kamchiliklari va asosiy funksiyalari

Drupal - bu murakkab veb-saytlar va ilovalarni yaratish uchun mo'ljallangan CMS. Drupal moslashuvchanligi va xavfsizligi bilan mashhur. Drupal yordamida hukumat veb-saytlari, universitet veb-saytlari va korporativ veb-saytlar yaratish mumkin.

Murakkab loyihalar uchun moslashuvchanlik

Drupal turli xil modullarni qo'llab-quvvatlaydi, bu esa veb-sayt funksionalligini kengaytirish imkoniyatini beradi. Drupal shuningdek, foydalanuvchi huquqlarini boshqarish va xavfsizlikni ta'minlash uchun kuchli vositalarni taqdim etadi.

CMS platformalarining asosiy funksiyalari

CMS platformalarining asosiy funksiyalari quyidagilardan iborat:

Kontentni boshqarish: Kontentni yaratish, tahrirlash va nashr qilish.

Foydalanuvchi boshqaruvi: Foydalanuvchi huquqlarini boshqarish va xavfsizlikni ta'minlash.

Dizayn: Veb-saytning tashqi ko'rinishini sozlash.

Kengaytmalar: Veb-sayt funksionalligini kengaytirish.

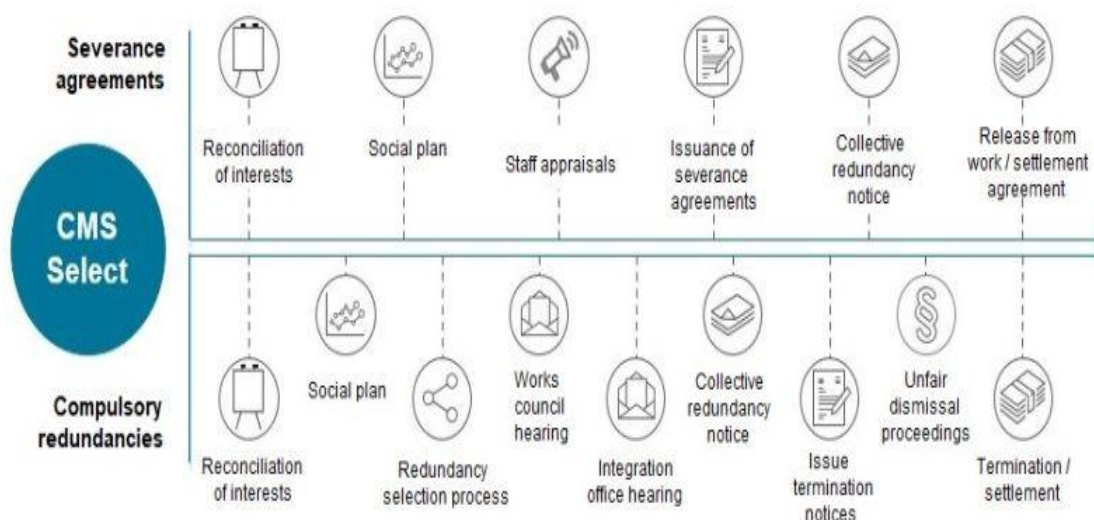
CMS tanlashda e'tiborga olish kerak bo'lgan omillar

CMS tanlashda quyidagi omillarga e'tibor berish kerak:

Loyiha talablari: Veb-saytning maqsadi va funksionalligi.

Texnik bilim darajasi: CMSni boshqarish uchun zarur bo'lgan texnik bilimlar.

Byudjet: CMS va uning kengaytmalariga sarflanadigan xarajatlar.

3-rasm. CMS tanlash diagrammasi

Xulosa

Joomla, WordPress va Drupal - bu uchta mashhur CMS bo'lib, har biri o'zining afzalliklari va kamchiliklariga ega. CMS tanlash loyiha talablari, texnik bilim darajasi va byudjetga bog'liq. Agar sizga foydalanish oson va SEO uchun optimallashtirilgan CMS kerak bo'lsa, WordPress siz uchun yaxshi tanlov bo'lishi mumkin. Agar sizga moslashuvchan va kengaytiriladigan CMS kerak bo'lsa, Joomla yoki Drupal siz uchun yaxshi tanlov bo'lishi mumkin.

CMS tanlashda ehtiyot bo'ling va o'zingizning ehtiyojlaringizga mos keladiganini tanlang. Har bir CMSning demo versiyasini sinab ko'ring va ularning qaysi biri siz uchun eng qulay ekanligini hisobga olishingiz kerak.

ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Sabin-Wilson, L. (2021). *WordPress All-in-One For Dummies* (4th ed.). Wiley.
2. North, B. M. (2009). *Joomla! A User's Guide: Building a Successful Joomla! Powered Website*. Prentice Hall.
3. Cory, D. (2022). *Drupal 9 Module Development*. Packt Publishing.
4. Smashing Magazine. (2020). *The WordPress Manual*. Smashing Media.
5. Joomla Documentation. (2024). *Official Joomla Documentation*. Retrieved from <https://docs.joomla.org>